

Läkarundersökning av misstänkt sexualbrottsling

Hitta i dokumentet

[Bakgrund](#)
[Undersökning på icke-jourtid](#)
[Undersökning på jourtid](#)
[Utförandet](#)

[Uppdaterat från föregående version](#)

Bakgrund

” En läkare som är verksam inom den offentligt bedrivna hälso- och sjukvården är på begäran av polisman skyldig att, i den omfattning övriga skyldigheter i yrkesutövningen inte hindrar det eller det annars inte finns särskilda skäl mot det, utföra en undersökning som innebär kroppsbesiktning av någon som är misstänkt för ett brott som kan ge frihetsstraff.” enligt Patientsäkerhetslagen 6 kap 9 §.

Undersökning av misstänkt sexualbrottsling, man eller kvinna, utförs av legitimerad läkare i närsjukvården på uppdrag av myndighet/myndighetsperson enligt ovan. Den misstänkte är enligt lag skyldig att medverka till undersökningen, men skall behandlas som oskyldig tills motsatsen är bevisad. Snar undersökning för att tillvarata spår på en misstänkt gärningsman kan vara avgörande för att brottet klaras upp.

OBS! Undersökning och omhändertagande av **målsägande (offret)** sker på kvinnokliniken om målsägande är en kvinna och på kirurgklinken om målsägande är en man.

Undersökning på icke-jourtid

Undersökning på icke-jourtid sker på den vårdcentral som har det samhällsmedicinska ansvaret för den plats där den misstänkte grips. Polisen kontakter vårdcentralen i förväg så att plats bereds i ett undersökningsrum. Den misstänkte får ej bli sittande med uniformerad polis i väntrummet. Finns det möjlighet att använda en avskild ingång, t.ex. personalingång, bör man överväga att använda denna.

Undersökning på jourtid

Polisen kontakter beredskapsjouren i det område där den misstänkte gärningsmannen befinner sig. Beredskapsjouren avgör var undersökningen ska utföras. Lämplig lokal kan vara akutmottagning, jourcentral, arrest eller liknande inrättning. Gärna på plats där sjuksköterska finns tillgänglig för eventuell kontroll av blodprover. Finns ej tillgänglig sjuksköterska transporterar polis den misstänkte till närmaste akutmottagning för blodprov, efter att beredskapsjouren utfört spårsäkringen.

Tänk på att exponera den misstänkte så lite som möjligt för övriga besökare!

Utförandet

Polisen medför spårsäkringssatsen. Utrustningen innehåller provtagningsmateriel samt en åtgärdskalender med instruktioner om hur undersökningen går till. I åtgärdskalendern dokumenterar läkaren utförda undersökningar och provtagningar.

Information om spårsäkringssatsen och åtgärdskalender finns på följande länk: [Omhändertagande och spårsäkring efter sexuellt övergrepp – Nationellt centrum för kvinnofrid – Uppsala universitet](#)

Efter utförd undersökning lämnas prover och ifylld åtgärdskalender till medföljande polis.

Journalanteckning ska inte upprättas. Det strider mot Patientdatalagen, Hälso- och sjukvårdslagen och Personuppgiftslagen.

Uppdaterat från föregående version

2026-03-27 Ny länk till anvisningar spårsäkringsats.